

BURGERAMENDEMENT

Datum raad : 23 mei 2023
Agendapunt : 23RV016 rv Eerste Zeister Omgevingsvisie 2023-2026 (EZO maart 2023)
Indiener(s) : E.P. Visscher, J. van den Berg Jeths, M.C. Speekenbrink
Onderwerp /Titel : Uitwerking Omgevingswaarden en Planweger
Uitslag stemming :

Burgeramendement Uitwerking Omgevingswaarden en Planweger

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 23 mei 2023 in behandeling het raadsvoorstel Eerste Zeister Omgevingsvisie 2023-2026 (EZO, versie maart 2023),

Besluit het concept-besluit als volgt te wijzigen:

Beslispunt 2 te schrappen,

Bij beslispunt 1 de volgende tekst toe te voegen:

Met dien verstande dat tekst en afbeelding op pagina's 108 -111 EZO te vervangen door alle onderstaande punten als beleidskader op te nemen in de Eerste Zeister Omgevingsvisie.

- 1) De instrumentnaam "Waardenweger" te vervangen door het bredere begrip "Planweger".
- 2) Vóór 1 oktober 2024 stelt de raad mede op voordracht van inwoners en direct belanghebbenden voor ieder gebied/buurt de omgevingswaarden en ambities definitief vast en voegt ze toe aan de EZO.
- 3) Het participatieproces in het kader van punt 2 wordt gedocumenteerd en gefaciliteerd door de gemeente.
- 4) Vastgestelde omgevingswaarden (vanaf inwerkingtreding EZO ook die op pag. 60-106) vormen primaire toetsingskaders bij de ontwikkeling en uitwerking van ruimtelijke plannen.
- 5) Op verzoek van inwoners en/of direct belanghebbenden vindt bij planontwikkeling geschikte burgerparticipatie plaats, begeleid door een onafhankelijk voorzitter en secretaris.
- 6) In aanvulling op punt 4 kan het gemeentebestuur waarden en ambities ten bate van het algemeen belang aan het participatieproces meegeven.
- 7) De toetsing van conceptplannen aan gebiedsomgevingswaarden gebeurt door gemachtigde vertegenwoordigers van alle belanghebbenden, waarbij de inzet is tot verbetering van de omgevingskwaliteit te komen.
- 8) Het doel van punt 7 is met de initiatiefnemers tot consensus of consent te komen.
- 9) Bij blijvend verschil van mening worden de conceptplannen én het onderbouwde oordeel van de bewoners/ belanghebbenden ter afweging voorgelegd aan de gemeenteraad.
- 10) De raad besluit op basis van voor het plan alle relevante waarden en afweging van belangen.
- 11) De raad stelt dan ook de noodzakelijke groencompensatie (oppervlak en kwaliteit) vast, aan de hand van de nader te bepalen groencompensatieformule".

Ondertekening initiatiefnemers

E.P. Visscher

J. van den Berg Jeths

M.C. Speekenbrink

Toelichting:

Dit amendement beoogt, via een participatieproces, behoud en versterking van gebiedsomgevingswaarden bij bestemmingsplanwijzigingen te borgen in de EZO. De omgevingswaarden en een evenwichtige afweging van belangen bij ruimtelijke initiatieven staan daarbij voorop. Bovendien ontstaan er zo meer waarborgen voor participatie van burgers bij planontwikkeling en -uitvoering. Dat versterkt de kwaliteit ervan en zorgt voor maatschappelijk draagvlak van planontwikkeling.

Beslispunt 2 van het voorliggende Raadsbesluit luidt:

“2. Daartoe bijgevoegde ‘stappenplan werken met de Omgevingswet 2023 – 2030 ’ vast te stellen.”

Het ‘stappenplan’ is echter vrijblijvend, en zeker niet SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden) geformuleerd.

Onderhavig burgeramendement beoogt de onduidelijkheden van het stappenplan weg te nemen door in de EZO de concrete stappen met een heldere (tijds)doelstelling vast te leggen.

Gebiedsomgevingswaarden¹⁾ die door de meerderheid der bewoners van een gebied zijn vastgesteld, representeren de collectieve omgevingsbelangen van de bewoners/gebruikers.

Op pagina 108 EZO is een niet-onderbouwde lijst van zgn. ‘Algemene Zeister waarden’ tegenover lokale gebiedswaarden gesteld. Dit suggereert helaas dat burgerbelangen en “het algemeen belang” onderling strijdig zijn.

De kennis, ervaring en doorzettingsmacht van commerciële ontwikkelaars gecombineerd met de ‘Ja-Mits’-houding van de gemeente (pag. 111) creëert een ongelijk speelveld voor belanghebbenden, die vaak juist omwille van specifieke omgevingswaarden hun buurt als woonlocatie verkozen hebben. Het niet-genormeerde ‘goede gesprek’ (p. 108) als wegingsinstrument versterkt de positie van initiatiefnemers/projectontwikkelaars en verzwakt de positie van burger-belanghebbenden en ook de rol van het gemeentebestuur te veel. Op wie kunnen inwoners en hun organisaties dan terugvallen? Op wie kunnen inwoners en hun organisaties dan terugvallen als het om een afweging van waarden gaat en ook de compensatie bij een verlies daarvan?

Omdat gebiedsomgevingswaarden geen formele status of gewicht hebben in de EZO, zijn zij weerloos in ruimtelijke planprocessen. Niet alleen kostbare omgevingswaarden, maar ook de positie en rechtszekerheid van inwoners wordt hiermee op voorhand aangetast.

In de EZO ontbreekt een mechanisme dat de kosten van aantasten van gebiedsomgevingswaarden inbrengt in het (raads-)afwegingsproces van maatschappelijke kosten en baten van een bouw- of infra-initiatief.

Daarnaast stelt de EZO de weging van gebiedsomgevingswaarden afhankelijk van het ruimtelijk initiatief dat voorligt. De term ‘Waardenweger’ i.p.v. Planweger suggereert dat alleen gebiedsomgevingswaarden ter discussie staan en niet het ruimtelijk plan. Dit is de omgekeerde wereld.

Zonder aanpassingen geeft deze EZO te veel ruimte voor ongewenste aantasting van belangrijke omgevingswaarden. Groen versterken en de kwaliteiten en identiteit van buurten, wijken en kernen versterken, zijn kernpunten 1. en 4. van de huidige Structuurvisie en verder van het Groenstructuurplan. Deze moeten ook in de EZO de juiste aandacht krijgen. Anders wordt de EZO de bijl aan de wortels van onze mooie Zeister leefomgeving. Dat kan de bedoeling niet zijn.

¹⁾ Onder “Gebiedsomgevingswaarden” wordt verstaan de omgevingswaarden van ‘kernen’ van Zeist, van wijken en van buurten, maar ook van grotendeels onbebouwde aaneengesloten landschappelijke gebieden.